ԺԶ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 4044 — 18 / 30 ՅՈՒՆԻՍ 1899 — ՈՒՐԲԱԹ — 22 ՍԷՖԷՐ 1317 — ԺԶ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 4044

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՊՈԼԻՍ, Գալաթիա, Նորատունկեան Խան

Les annonces sont reçues à la Direction du Journal "AREVELK" Galata, CONSTANTINOPLE.

Նամակ կամ որ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

20 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար տարեկան. 140 Ղրշ
» » » » վեցամսեայ. 70 »
» » » » եռամսեայ. 40 »
Օտար երկիրներու համար տարեկան. 40 Ֆրք
» » » վեցամսեայ. 20 »

Դրամի փոխարէն փոստային փուլ կ'ընդունուի, 115 դրուշի փուլը 100 դրուշի հաշուով:

Տեղական թղթատարի ծախքը բաժանորդներուն կը վերաբերի:

Մանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատուն:

20 ՓԱՐԱ

ՄԱՐԳԻՐԻՏՆԵՐԸ

«Ի՞նչ կարդանք»· աւասիկ հարցում մը որ քանիցս վերնագիր դարձաւ մեր թերթին մէջ երեւցած չատ խոհական յօդուածներու:

«Ի՞նչ կարդանք»· աւասիկ հարցումը զոր ընթերցասէր պատանութիւնը կ'ուղղէ իր դաստիարակներուն որոնք չուարած ու մունջ՝ երկինք կը նային:

Խե՛ղճ դաստիարակ· չէ, խե՛ղճ փոքրիկ ուսանող, մանաւանդ:

Մենք մեր ատենը «Նումա Պոմպիլիոս», «Աքսորականը ի Սիպերիա», «Ուղեւորութիւն Անաքարսիայ» կը կարդայինք· բայց այժմու ուսանողութիւնը Սեզբոյ իսկի հոլակապ գրատան ճամբան չի գիտեր, վասն զի՝ գրաբարը չենք ինքնին գրեթէ մեր վարժարաններէն, առանց սակայն ներկայանալի աշխարհաբառ մը սորվեցնել կարենալու մեր տղոց: Համբերեցէք, կ'ազատիմ, ուղղագրութեան սխալները եթէ չրջանաւարտի նամակ մը անցնի ձեռքերնիդ:

«Ի՞նչ կարդանք»· հարցում մը առաջարկել՝ զոյն լուծել է կ'ըսեն, բայց այս հարցումը անպատասխանի մնաց, վասն զի պատասխան չունէինք տալու, այսինքն՝ գիրք մը:

Է՛հ, ռուսահայ մըն է նորէն որ կը պատասխանէ ձեզի, ձեռքը ստուար աղուոր հատոր մը բռնած· «Ա գիրքը կարդացէք· Բնաւորութիւնը Սամուէլ Սմայլի: Աքանչելապէս նկարագիր կազմող այս մատեանը ես տարիներ առաջ թարգմանած եմ, այն ատեն երբ դուք «հոսհոսներ»դ թերեւս Պօքաչիոյի «Տանօրեակ»ը թարգմանելու զբաղած կիք···» Բայց կը թողունք որ կշտամբանքը չարունակուի, վասն զի կ'երեւակայեմ թէ աւելի կարծր բաներ ըսել դրդելու կարող է Պ. Փիլիպոս Վարդանեան· թարգմանչին անունը տուած եղայ արդէն:

Ես լափեցի այս գիրքը, բարեկամներ, ու ներկայացած առիթէն օգուտ կը քաղեմ, չնորհակալութեան գեղումով մը երկու ձեռքերը սեղմելու յարգելի թարգմանչին: Մեր դպրոցականութեան էն մեծ բարեկամն է այս մարդը:

Երբեք չէի տեսած գիրք մը որ այսքան հրահանգիչ ու յանկուցիչ ըլլար, այսքան բարոյայուցիչ ու գրաւիչ, այսքան կրթիչ ու հաճոյական· ածականներուս մէջերը սպառեցի, բայց հիացումս չէ սպառած:

Անգղերէն է բնագիրը այս գիրքին որուն ուղերդը տպագրութիւնը գտեցի անցեալ օր Ֆրանսերէն· ու գերմաներէնի ալ թարգմանուած է ան չառնոց, վասն զի գերմաներէնէն է որ Պ. Վարդանեան թարգմանած է Սամուէլ Սմայլի այս մանկավարժական գլուխ գործոցը:

Դուցէ կասկածիք որ այս ռուսահայ դաստիարակը արեւելեան Հայոց լեզուի անտաշութիւններովը խոցոտած ըլլայ իր թարգմանութիւնը· փարատեցէք ձեր տարակոյսը· իր արձակին մէջ հեռք չկայ «կենդրոնական հասսա ֆինտաների մինիստրութիւնի նման հրէշաւոր խորթութիւններու· ընտրողական ճաշակով մը՝ մեր երկու 'աշխարհաբարները իրար ձուլած ու իրարմով բարեխառնած է· բայց ասի հոսհոսական չէ՞ արդէն, երբ բարոյական գիրքի մը իմաստը ձգեր ու անոր ձեւովը կը զբաղիք· որչափ պարզամիտ ենք, չըսենք ուրիշ բան:

—Զբաղողը դո՛ւն ես, եղակի խօսէ· ըսէ ինձի, ընթերցո՛ղ, Տիւմա որդին պէս·

Ու ես պատասխանեմ՝ քեզի, Տիւմա հօր պէս·

—Եղակի՞ խօսիմ· սմենայն սիրով· «որչա՛փ պարզամիտ ես»:

Բայց փութամ ըսելու ձեզի· չտապեցէք հայ ծնողներ ու դաստիարակներ, այս գիրքէն մեծ պաշար մը բերել տալու ձեզի, սնուցանելու՝ կա՛սապով· դպրոցական երիտասարդութեան Ոսկի Մատեանն է ասիկա, անոր աւետարանը:

Քանի մը օր ես, և ահա՛ պարզեւաբաշխութեան ու արձակուրդի եղանակը պիտի մնէնք:

Փոխանակ, յարգելի տեսուչ, Սէյլանի, ու Մանասեի նեղուցին մարգրիտներուն վրայ չորս հարիւր երես ճառող չաղակրատ գիրքեր ընծայելու աշակերտներուդ, իբր մրցանակ՝ այս գիրքը նուիրէ անոնց· ան ալ մարգրիտներ ունի, բարոյականի խրատներունը:

Փոխանակ, հայ ծնողք, արձակուրդի միջոցին դրատուներ բանալու զուակիդ որ էն առաջ «Նանա»ն կը գողնայ անկէ՝ այս հատորը տուր անոր, ու ոսկեզօծ կազմել տուր զայն:

Նոյն իսկ դուն, բարի՛ էնանի՛ հայր, փոխանակ վիճակահանութեան պարգեւին հինգնոց թուղթը գնելու· որ չուրջ երկու միլիոնի մէջ միակ բաղդ մը կու տայ քեզի՝ ամապարտ գնել այս գիրքը· ծրար մը թուղթ ա՛ռ ալ որուն մեծ օգուտը ապահով է սակայն քու զուակիդ համար:

ԱՆՆՈՐԴ.

Ե. Գ. — Բնաւորութիւն, Սամուէլ Սմայս, թարգմ. Փիլիպպոս Վարդանեան. Տպագր. Յովհաննէս Մարտիրոսեանց, Թիֆլիս:

ՀԱՄԲԱՐՁԱՍԱՆ ՏՕՆԸ

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԻ ՄԷՋ

Նորէն պիտի ելլենք լեռն ի վեր··· բայց ի՞նչ բազմութիւն, Աստուած իմ··· կատարեալ ոտնավաճառ մը ուր կը դիմաղջոյն Երուսաղէմ՝ իր հետն առնելով իր շրջականերն ալ:

Սիօն, Ակրա ու Մորբա լեռներն ի վար մինչեւ Գեթսեմանի ձորը, և անկէ անդին Զիթենեաց լեռն ի վեր՝ մինչեւ դաշտը, մարդային հոսանք մըն է որ կը վժայ, իսկ կառքերու անդադրում երթեւեկը նոր շինուած խճուղիին վրայ··· այդ մի հարցնէք:

Հայ, Յոյն, Ռուս, Ասորի, Խրպտի, Հապէշ և ուրիշ ազգերու նմոյշներ օրքան կ'ուզէք համրեցէք, ամէնքն ալ ոգեւորութեան մէջ են, բացի լարիներէ որոնք մէկ երկու եօթնեակներ առաջ ստեղծած ըլլալով իրենց Համբարձումը, կը նշմարուին սակայն անոնք ալ, հոն իբրեւ հանդէսներ ու հետաքրքիրներ· և միթէ կը բացակայի՞ն Գերման ու Անգլիացի ճեռքլմեռներ որոնք լուսանկարչական գործիքներու առտնին շաղոյներ ձեռքերնին բռնած՝ դէս ու դէն կը դիմեն՝ դտնելու համար Պաղեստինական նոր երեւոյթներ, ազգային ու ցեղային տարաղներ և կամ Բեթլեհեմի կիներու խրմբակներ՝ լուսանկարելու համար, մանաւանդ այս վերջինները· սո՛ւզ, չա՛տ սուզ, մինչեւ հարիւր ֆրանքի, զոր լուսանկարիչը կը վճարէ անոնց··· և գիտէ՞ք, օրքա՛ն անողոք են այդ Բեթլեհեմցի կիները, ֆեղլանուհիներէ չա՛տ աւելի անողոք՝ օրինք ինչպէս պահանջուին չեն քաշուիր բնաւ այնպէս լուսանկարուելէ և ո՛րքան ածան գնով··· երիս կամ երեք դահեկանի:

Ս. Յակոբեանց Միաբանութիւնը՝ Յիսուսի օրինակին հետեւող, որ միշտ ոտքով կը բարձրանար իր չա՛տ սիրած Զիթենեաց լեռը, և խորհող օտարներու ցուցամոլութիւններէն զերծ ուրիշ առիթ մը պիտի բացատրենք, այս անգամ ալ չէր շեղած իր սովորական ընթացքէն· միայն Ս. Պարիրք Հայրն էր՝ որ կառքով գացած էր նախագահելու համար ոտնական մեծափառ հանդէսին որմէ զուրկ մընացեր էր, մէկ քանի տարիներ, ծերութեան պատճառով անկարող ըլլալով այն քարքարուտ ու դժուարին զառիվերը ելլելու:

Համբարձման Տօնին օրը բոլորովին տարբեր երեւոյթ մը կը ստանայ Զիթենեաց լեռը՝ քան ինչ որ նկարագրած ենք Մեծ-Պահքի մէջ, երբ ուխտաւորներու համար մանաւոր հանդէս մը կը կատարէ Ս. Յակոբեանց միաբանութիւնը: Ինչպէս ըսինք, այս անգամ ոտնավաճառ մըն է՝ լեզուներու խառնակութեամբ, ուտելիքներու և ըմպելիքներու ծախութեամբ ու զանոնք վաճառողներու տարօրինակ բացագանչութեամբ: Ամէն ազգերու վրանները շարուած են քով քովի: Ամէն ազգ միանուագ կ'ազդակէ իր լեզուովը, կ'երգէ իր յատուկ եղանակովը, և կը չեշտէ իր մասնաւոր ձայնովը· ա՛լ երեւակայեցէք ձայներու չփոթութիւնը:

Մեր «Հրաչափառի հանդիսագիրն» Ամեն. Տ. Յարութիւն Ս. Պատրիարք Հայրը՝ որ եպիսկոպոսներու, վարդապետներու և ամբողջ Եկեղեցական դասին առաջնորդութեամբ հանդիսաւոր կերպով կ'առաջնորդուի Յիսուսի Ոտնատեղին՝ անցնելով երկուստեք կանգնած Յոյն քահանաներու միջեւէն ուր կարգաւ շարուած են յունական դարպասաւոր անհատնում պակները: Կը մտնէ Ոտնատեղւոյն Գիմեթին ներքեւ՝ որ Նախընթաց գիշեր լուացուած ու մաքրուած է հսկմամբ և աղօթիւք, ներկրկնելէ Ոտնագեղոյն, ինչպէս և համայն միաբանութիւնը, և նոյն հանդէսով մեկնելով այն տեղէն, կու գայ մեր սեպհական վրանն տակ ուր քիչ յետոյ կը սկսի հանդիսաւոր Պատարագը զոր կը մատուցանէ եպիսկոպոս մը:

Հանդէսը կը տեւէ՝ չորս ժամ որմէ յետոյ ժողովուրդը կը ցրուի ուրեք ուրեք հովասուն ծիրեներու հովանիներուն ներքեւ և կը զուարճանայ մինչեւ իրիկուն, օրուան կրօնական տօրին հետ վայելելով նաև լերան գեղազմայլ տեսարաններ՝ յանդիման Երուսաղէմի սքանչելի և ակնապարար բանորամին:

Այս հանդէսին ներկայ գտնուելու բաղդը ունեցայ Նոր Նախիջեւանէն Տ. Խաչատուր Ա. Բահանայ Զարիֆեան որ չատ ժամանակներէ ի վեր բարոյապէս ու նիւթապէս սատարող հանդիսացած է անձնուիրաբար Ս Աթոռոյս: Ն. Արժանապատուութիւնը մասնաւոր սէրն ու համակրանքը կը վայելէ Տ. Յարութիւն Պատրիարքին որ այս անդամ ալ արժանավայել յարգանքներ ցուցաբերեց զինքը ծանկեայ գեղեցիկ վիրան մը նուիրելով:

Մասնաւոր հայկերգի մը տրուեցաւ ծերունազարդ քահանային ի պատիւ Պատրիարքարանի մէջ՝ ուր բաժանաւորով դրուատուեցան Արժ. հիւրին դրօները յօդուտ և ի փառս Ս. եկեղեցւոյ:

Տ. Խաչատուր Ա. Բահանայ ութ օրի չափ մնալով այստեղ և պատարագելով Ս. Տեղեաց մէջ՝ մխիթարուած մեկնեցաւ անուշ տպաւորութիւններով:

Վ.ՐՈՇՐ

Երուսաղէմ 3 Յունիս.

ՏՐԷՅՖԷՅԻՍԻ ԺԱՄԱՆՈՒՄԷՆ ԱՌԱՋ

Տրէյֆիւսի նոր դատին առթիւ, Բարիզի բոլոր օրաթերթերուն ինչպէս նաև Եւրոպայի կարեւոր թերթերուն թղթակիցները Ռէն գացած են այս պահուս՝ ուր Տրէյֆիւսի գալուն սպասելով, տեղեկութիւններ կը ղրկեն իրենց թերթին՝ Ռէնի շէնքերուն, զինուորական տեսակը դումարուելիք վայրին, և նոյն քաղաքին պատկանող հազարումէկ բաներու վրայ: Ֆիկարոյի թղթակիցը՝ Շաղ Շէնէզ, իր թղթակցութիւններէն մէկուն մէջ կը նկարագրէ այն տունը ուր տիկին Տրէյֆիւս պիտի բնակի և յուզիչ տեսակցութիւն մը կը պատմէ զոր ունեցած է այն տղա՛ն կնոջ հետ որ իր տունը տիկին Տրէյֆիւսի տրամադրութեան տակ դրած է այս դատին առթիւ: Այդ տեսակցութիւնն է զոր կը թարգմանենք ի սորուն.

* * *

Կայարանին մօտ հաստատուած ու բաւական գեղեցիկ երեւոյթով տուն մըն է՝ Շաթիյեոն փողոցին սկիզբը, սիրուն պարտէզով մը, և ստորնայարկ մը զատ ունի երկու յարկեր: Կը զարմանամ դուրը և ըսպասուր մը կը ներկայանայ անմիջապէս:

—Կրնա՞մ տեսնել տիկին Կոտառը:

Սպասաւորը դեռ պատասխան չը տուած, կին մը՝ որ արդէն ոտքի եղած էր դրան զարնուիլը լսելով, ինձի մօտեցաւ:

—Այրն տիկին Կոտառի՞ հետ տեսնուելու պատիւը ունիմ, հարցուցի իրեն:

—Այո՛ Պարոն, պատասխանեց կինը և զիս առաջնորդեց պզտիկ քէօշկի մը մէջ՝ որ տարը կիսը կը գտնուէր: Երբ հոն հասանք, տիկինը ոթոտ մը ցուցուց ինձի և ինքն ալ ուրիշ ոթոտի մը վրայ նստաւ: Նստելէս ետքը, դեռ խօսակցութեան չսկսած, աչքերս ի՛կան ոկերի մը վրայ՝ որուն տակը հետեւեալ վերտառութիւնը կը գտնուէր. «Աստուած ըսաւ. սիրեցէք զիրար»: Կարդալէս ետքը հարցուցի հիւրընկալս.

—Բողբաքանչ էք, տիկին:

—Այո՛ պարոն, և հպարտ եմ բողոքանչ ըլլալուս, որովհետեւ իմ կրօնքս է որ ինձի կը սորվեցնէ բարիք ընել: Այս խեղճ տիկին Տրէյֆիւսը շատ տառապեցաւ:

—Կը ճանչնա՞ք զինքը:

—Բնա՛ւ: Բայց երբ տեղական թերթերու մէջ կարդացի թէ հոս ոչ ոք կ'ուզէր իր տունը խեղճ կնոջ վարձել և թէ պանդոկներն անգամ կը մերժէին սենեակ մը տալ անոր, գաղտիարը ունեցայ իմ բովանդակ ընկերանս անոր տրամադրութեան տակ դնելու: Ասիկա իրաւ է որ քիչ մը սուղի նստաւ ինձի, որովհետեւ ամէնուն ալ ինձի հանդէպ ունեցած վարմունքէն կը զուշակեմ թէ կը կարծեն որ ոճիր մը գործած ըլլամ այսպէս ընելով:

Եւ ինձի կը ներկայացնէ նամակ մը՝ որուն մէջ կը պարտարկեն իր բռնած ընթացքը: Կ'ուզեմ օրինակել նամակը, բայց կը մերժէ՝ ժպտուն դէմքով մը առարկելով:

—Ո՛չ, կը խնդրեմ որ ո՛ և է կերպով չգործածէք զայն: Ինչո՞ւ համար նեղութիւն պատճառել մարդոց: Թերեւս այս նամակը գլուղը իրաւունք ունի: Ես անդամ կը զղջամ հիմա, առանց խմբնեբուս խորհուրդ հարցուցած ըլլալու, այս գործը ընելուս· իմ թոռս բանակին մէջ կը դտնուի· բայց վերջապէս ես իր մեծ մայրն եմ. ինձի սեպհական հարստութիւն մը ունիմ և կը կարծեմ ազատ ըլլալ սրտիս դրդումները լիովին գործադրելու:

Տիկին Կոտառ փայտի հարուստ վաճառականի մը տիրն է: Ամէն բան իր վրայ կախքի տէր կինն մը կը յատկանէ: Աչքերը որոնք սեւ են ու շատ ալ փայլուն, կամք ու քաղցրութիւն կ'արտայայտեն միւնոյն ատեն: Եւ ինչ որ ամէնէն անուշը գտայ իր քով, այն խօսակցութիւնն է որ տեսակ մը թովիչ բան ունի իր մէջ:

Ցիշ'ցի որ դրան զանգակը զարկած պահուս պարտէզին վանդակորմը երկաթէ խիտ թելերով ծածկուած տեսած էի, և հարցուցի.

—Ձեր հրամաններուն վրա՞յ էր որ գործաւորները ծածկեցին վանդակորմը:

Տրէյֆիւս անիրաւեալ. Նայուած քեզուս տակ գտնուի, քանի որ իր իսկ անձին առթած հետաքրքրութեան պատճառաւ մարդիկ պիտի լեցուին վանդակորմին առչև: Մարդ երբ մէկը կը հիւրասիրէ, պէտք է լիովին կատարէ իր պարտքը ու մանաւանդ միշտ հոգ տանի իր հիւրին ապահովութեան. պէտք է կանխատեսել բոլոր պատահականութիւնները և աշխատիլ որ հիւրասիրուած անձին համար նեղացուցիչ պարագաներ չծագին անոնցմէ:

—Իսկ դո՛ւք, դուք ո՞ւր պիտի բնակիք:

—Նոյն իսկ իմ տանս մէջ: Տիկին Տրէյֆիւս վերջերս գրած էր ինձի թէ չպիտի ընդունիր իմ հիւրասիրութիւնս, եթէ երբեք միասին չբնակէի իրեն հետ. ստիպուեցայ ընդունիլ· տունս բաւական ընդարձակ է արդէն և միշտ անոր մէջ կընայ ինձի համար ալ անկիւն մը գըտնուիլ:

—Տիկին Տրէյֆիւս ձեզի խմացո՞ւց հոս հասնելիք օրը:

—Կը զգաք կարծեմ, սիրելի պարոն, որ այդ կէտին վրայ չէմ կրնար հեղի պատասխանել: Այսուհետեւ տիկին Տրէյֆիւս իմ տունէս կը համարուի· չեմ կըրնար անոր միտումներուն վրայ ո՛և է մեկնում մը յայտնութիւններ ընել:

Տիկին Կոտառ նոյն իսկ մերժեց ինձի որ տունը այցելեմ: Սաչան մը միայն կրցայ հասկնալ թէ սաղոնյարին ու երկու յարկերը ամրողջովին եօթը պատուհան ունին պարտէզին վրայ: Պարտէզին ծայրը ծառատան մը կայ ուր սակայն տիկինը արտօնութիւն կու տայ որ պարտիմ: Հիանալի ծառներ կան հոն, գեղեցիկ ծաղիկներով լեցուած, որոնց մէջ տիկին Տրէյֆիւս պիտի կրնայ հանդստանալ՝ դատավարութեան յուզումներէն օրերուն: Տիկին Կոտառ՝ որ իր ձերմակ մազերուն պատճառաւ չա՛տ տարիքոտ կ'երեւայ, հազիւ վաթսուն-երեք տարեկան է:

—Բարեբաղդաբար, կ'ըսէ ինձի, դրամական միջոց կը ներէ որ միշտ այսպէս հեռուէն պտիս դրդումներուն:

Ամէնէն յարգական տպաւորութիւններու տակ կը բաժնուիմ իրմէ: Երբեք այս աստիճան ինքզինքն տէր, մարդկային դատողութիւններէ ո՛ և է ազդեցութիւն չկրող և այս աստիճան աւետարանական զգացումներով առլցուն կնոջ մը դէմը չէի գտնուած:

Դուրս ելլելէս ետքը կ'իմանամ թէ տիկին Տրէյֆիւս Պէռնար Լազարի ընկերակցութեամբ Սէն պիտի հասնի և թէ քիչ ետքը անոնց պիտի միանայ նաև ծերակուտական Պ. Թարիէ: Տիկին Տրէյֆիւս ուզածին չափ բարեկամ պիտի կըրնայ ընդունիլ, որովհետեւ տիկին Կոտառ՝ որ Սէն-Մալոյի մէջ ամարանոց մը ունի, տրամադրութիւն յայտնած է հոն քաշուելու, երբ տիկին Տրէյֆիւս պէտք ունենայ Շաթիյեոն փողոցի տան այն սենեակին՝ ուր ինքը կը պառկի հիմա:

ՊՈՒԼՂԱՐԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔԻ

ՈՒՐԻՍՕՈՒԻՔ, 12 Յունիս.

Հաճելի առիթ մը կը թելադրէ զիս՝ տեղւոյս Տիկնանց Խնամակալութեան և անոնց վարած մանկապարտէզին վրայ թեթեւ հայեացք մը դարձնել: Այս խնամակալութիւնը չուրջ եօթը ամիս առաջ կազմակերպուած է, և զգալի գործունէութիւն մը ցոյց տուած է իր ստանձնած պարտականութեանց մէջ· մասնաւորապէս ուրախալի պարագայ մըն է մեզի համար որ Խնամակալութեան անդամուհիները՝ մէկը միւսէն առաւել կամ նուազ տարբերութեամբ՝ զգրոց տեսած են, այնպէս որ իւրաքանչիւրը կարող է գիտակցաբար ըմբռնել իր կրթական գործին ուղղութիւնը, ինչ որ մեծապէս յուսադրական է մեզի համար:

Նախորդ ամսոյ 23ին, այս խնամակալութիւնը խորհեցաւ ներկայացումը տալ ի նպաստ մանկապարտէզի· յաջողութիւնը ակներեւ էր, սակայն, նոյն օրուան նախորդ գիշերը քաղաքիս համակրելի և նորապակ երիտասարդներէն մէկը անակնկալ պարագայի մը տակ յանկարծամահ ըլլալուն, հետեւեալ օրը հարկ դատուեցաւ չարաթ մը յետաձգել ներկայացումը· հետեւապէս նոյն ամսոյ 30ին Կրատինա-Լամ կոչուած բեմին վրայ խաղցուեցաւ Մադի-ժան թատերախաղը «Վեսէլ» թատերախումբին կողմէ, որուն մէջ Օր. Քնարիկ՝ բնական և յուզիչ կերպով կը կատարէր Մադի-ժանի դերը: Այս ներկայացումէն ժողովուրդը վերին աստիճան գոհունակութեամբ մեկնեցաւ, և գրեթէ Մադի-ժանի (Օր Քնարիկ) արուած խաղերուն տպաւորութիւնը օրերով մնաց հասարակութեան մէջ: Կը խոստանամ, այս խումբին վրայ մանրամասն գրութիւն ունենալ:

Խաղը և թատրոնը որչափ գովեցինք՝ այնչափ ալ արժանի են Խնամակալ Տիկինները, որոնք անձամբ չրջագայելով տոմսակներ ծախեցին և յաջողեցան 371 ֆր ի տոմսակ սպառել, որմէ 90 ֆր. ծախքի յատկացուեցաւ և զուտ հասոյթ մնաց 191 ֆր.:

Մանկապարտէզի Խնամակալութիւնը կազմուած է հետեւեալ կերպով.

Տիկին Խ. Ասլանեան Ատենապետ
» Ա. Վարդանեան Ատենադպիր
Օր. Մ. Մալէղեան
Տիկին Բ. Ասլանեան
» Դ. Պզտիկեան
» Մ. Պետրոսեան

Ցաւելով կ'իմանանք սակայն որ Տիկնանց այս Խնամակալութիւնը ակամայ պիտի պարտաւորուի հրաժարական տալ, եթէ իրեն աջակցող օժանդակ մարմին մը չուենայ: Այս աջակցութիւնը անհրաժեշտ է, մանաւանդ անոր համար որ փափագողներ կան որ այս խնամակալուհիները յաջորդ չրջանին ոչ միայն «Մանկական-Պարտէզը» այլ և օրիորդներու դպրոցն ալ իրենց ձեռքը ունենան:

Շ. Գ.

ՀԱՅԻ ԽՆԴԻՐԸ

Ժողովուրդին սրտին խօսող ամէնէն կաւուր խնդիրներէն մէկն է հայի խնդիրը:

Ես անոնցմէ պիտի չըլլամ որոնք «քիչ հայ՝ բայց շատ լոյս» կը պոռան: Իր ճարտասանական ձեւին տակ գուցէ աղուոր, բայց իրապէս անընդունելի մտածութիւն մըն է ասիկա:

Դպրոցներ բանանք, այո՛, օրուան պէտքերուն համապատասխանող կրթական ծրագիրներ յօրինենք, առողջ ու զօրաւոր դաստիարակութեամբ սնած սերունդ մը պատրաստենք, բայց մոռանանք մանաւանդ կենսականին վրայ· չի մոռնանք գործ ճարել այն հարիւրաւոր երիտասարդներուն որոնք ամէն տարի՝ չրջանաւարտ, ուսումնաւարտ, կը մեկնին մեր գպրոցներէն, ու վիպականը ձեռքերնին՝ խանութի խանութ կը պտտին ամէնուտ ու խեղճուկ:

Հարուստներուն համար ընդարձակ ասպարէզ կայ գործելու, քանի որ աւելի միջոցներ ունին անոնք, բայց մեզմէ իւրաքանչիւրն ալ իր օրական ապրուստը հոգալով շատանալու չէ:

Ամէն իրիկուն, երբ տուն կը դառնանք չուկայէն կամ գրասենեակէն, յոգնած, բայց սրտերնիս գոհ, գրպաններուս մէջ քիչ մը դրամ ունենալուս համար, մտածելու ենք որ շատերը դատարկ ձեռքով այն իրիկունը տուն դառնան պիտի, տարտամ երես մը ցուցնեն պիտի իրենց սիրելիներուն, ու անոնց ալ մաշած դէմքին վրայ ուրախութեան տեղ վհատութիւն տեսնեն պիտի:

Ո՛ւր են մեր հասարակութեան պարապ պտըտողներուն հոգ վատակիու, ընտանիք պահելու, դաւակներ կրթելու միջոց ընձեռող հաստատութիւնները:

Կառավարութիւնը իսկոյր չի դներ իր հպատակներուն մէջեւ, և երկիրը ամէն դիւրութիւն կ'ընծայէ մեզի· Չէ՞, մեզի պակսողը ձեռներիցութեան ոգին է:

Օրը օրին ապրող ժողովուրդ մը կ'ըլլանք կամաց կամաց, առանց մտածելու՝ վաղուան նիւթականը:

Գրական ու գեղարուեստական աղուոր ձգտումներ երեւցած են միշտ մեր մէջ, բայց զանոնք իրարու կապելու, անոնց չարունակութիւնը ապահովելու ու անոնցմէ իրականապէս օգտուելու համար պէտք եղածը չենք ըրած ընաւ:

Մտաւորական յառաջդիմութեան համա՛ր ալ բարեկեցիկ հասարակութիւն մը պէտք է նորէն:

Երբ խնդիրը հային չուրջը կը դառնայ, համերաչիւ ըլլալու են ազգին բոլոր անդամները: Ժողովուրդին մէկ մեծ ցաւն է այս, որուն դարման մտածելու է:

Ինքզինքնս չխաբենք, «ազգա՛ս ե՛նք» պոռալով ամէն հոգերուն:

Ա՛յս կամ ա՛յն վիրաւորելու դիտումով չեմ գրեր· ժողովուրդին օգտին համար, ընդհանրութեան խօսողը մէկուն ակնարկութիւն ընելու չէ· բայց շատ ուրախ պիտի ըլլամ եթէ ամէնուն ալ սրտին մէջ արձագանգ գտնեն այս տողերը:

Ունեցողը՝ իր ոսկիները արիզերու մէջ թող չմնանգտուի· ձեռնարկութիւնները չեն որ պիտի պակսին մեզի, եթէ կամք ու համաձայնութիւն ունենանք:

Փողոցը մուրացողին, «չուտիմ» ըսելով տասնոց մը չուտողը՝ այնչափ մեծ զբրկանք մը ըրած չ'ըլլար հանրութեան, որչափ անգործ պտըտողին օրական հաց մը վատակելու միջոցը զայրոյ ունենորը:

ՀԱՄԱՐՈՒՏ ԱՌԱՔԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

ԲԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԻՏԱԼԻՈՅ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԸ. — Հռոմէն առջի օրուան թուականով կը հեռագրեն.

Երեսփ. ժողովին մէջ նախարարապետ Բէլլու զօրավարը ներկայացուց հրամագիր մը՝ կառավարութեան առաջարկած քաղաքական միջոցներուն վրայ: Նախարարապետը բաւ թէ ատիկա կառավարութեան կողմէ ընտրուած միակ միջոցն է ազատուելու համար այն կացութենէն որ եթէ երբեմն տեսնէ, կը մնասէ Երեսփ. ժողովին ու կառավարութեան ազդեցութեան: Բէլլու զօրավարը յարեց թէ այդ ճամբան միայն կընայ առաջնորդել դրծնական արդիւնքի մը, պահպանելով հանդերձ խորհրդարանական առանձնաշնորհումները: Խնդրեց ժողովէն կարելի եղածին չափ չուտով վճռաբանիլ, ապացուցանելու համար թէ պետական իշխանութիւնը կընայ կանոնաւորութեամբ գործել: Զօրավարը խնդրեց նաև որ այդ հրամանագիրը յղուի քաղաքական միջոցներու ծրագիրը քննող յանձնաժողովին: (Հաւանութեան նշաններ): Երեսփոխան Պ. Պ. Պոնաչչի, Պրանքա, Նոչիթօ, Կալլօ և Ֆորթիս խօսեցան այդ հրամանագրին և նախարարութեան դէմ, ըսելով թէ այդ հրամանագիրը Սահմանադրութեան բռնաբարում մըն է: Պ. Պ. Ֆրանքէրի ու Սոնինօ նախարարութեան նպաստաւոր խօսեցան բուռն ազմուկներու միջեւը: Տի Ռուտինի Մարքիզը ըսաւ թէ որոշած է մաքառիլ՝ Խորհրդարանին աշխատութիւնները խափանողներուն դէմ: Երեսփոխան Պ. Ֆոլտմոյ յայտարարեց թէ չի կրնար հաւանիլ այդ հրամանագրին, բայց որովհետեւ տագնապ մը այս միջոցիս վնասակար է երկրին, պիտի չխանգարեր: Նախարարապետը ըսաւ թէ հրամանագիրը բացարիկ տնօրինութիւն մըն է: Ժողովը 137ի դէմ 208 ձայնով հաւանեցաւ կառավարութեան ընթացքին՝ քաղաքական միջոցներու ծրագրին համար:

ՏՐԷՅՖԻՍԻ ԽՆԴԻՐԸ. — Տիկին Լիւսի Տրէյֆիւս չորեքշաբթի իրիկուն Ռէն ժամանեց: Ո և է դէպք չպատահեցաւ:

—Ռէնի զինուորական տատանը որ Տրէյֆիւսի վերադարձը պիտի կատարէ, վերջնապէս կազմակերպուեցաւ:

ՍՊԱՆԻՈՅ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ. — Սարակոսայէն չորեքշաբթի թուականով կը հեռագրեն թէ երկուշաբթի օրը ծագած չփոթութիւնները նոյն օրն ալ շարունակուեր են: Խանութները գոց մնացեր են: Հանքի գործաւորները յարձակում ըրած ըլլալով, զինուորները կրակ ըրեր են: Մարդ մը մեռեր և երկու հոգի վիրաւորուեր են: Երեսուն հոգի ձերբակալուած են:

—Մատրիտէն ալ նոյն թուականով կը հեռագրեն թէ երեքշաբթի օրը ցոյցեր

ՔԱՂԱՔԱՅԻՆ ՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներ։ Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներու Սենատը հաստատեց Հաուայի հանրապետութեան հետ կնքուած դաշնադրութիւնը։ Դաշնադրութեան համաձայն Հաուայի հանրապետութիւնը կը դառնայ Միացեալ Նահանգներու մաս։ Հաուայի հանրապետութիւնը ունի 100,000 բնակիչ։ Դաշնադրութեան դէմ քուէարկեցին 21 սենատորներ։

Գերմանիա։ Գերմանական կայսրը Գերմանիոյ Գերագոյն դատարանի նոր նախագահ նշանակեց Գերմանիոյ նախկին արդարադատութեան նախարար Գերտները։

ԱԶԳԱԿԱՆ

Ս. Պատրիարք Հայրը այսօր Թարապիա, Ֆրանսական դեսպանատունը կերթայ Տիկին Քոնսթանի պատահած արկածին առթիւ այցելութիւն տալու դեսպան Գ. Քոնսթանի։

—Երէկկարգ մը տեղեկութիւններ հրատարակեցինք էջմիածնայ գործերուն նըկատմամբ։ Շահեկանութենէ զուրկ չենք համարիր նաեւ քանի մը ծանօթութիւններ տալ եպիսկոպոսական վերջին ձեռնադրութեանց պարագաներուն վրայ։ Կ. Պոլսէն գացող չորս առաջնորդները եպիսկոպոսական աստիճանի բարձրացեր են իրենց վարդապետական ձեռնադրութեան թուականին կարգով,—Տ. Յովսէփ Այվազեան, Տ. Մովսէս Կէօմիւրճեան, Տ. Յովհաննէս Արշարունի և Տ. Տրդատ Պալեան։ Համաբարման հինգշաբթի, ձեռնադրութեան օրը, Երեւանի ժողովուրդը լեցուած է եղեր մայր տաճարը ուր Ս. Հայրապետը եկեղեցական չքեղ հանդէսով կատարեր է եպիսկոպոսական ձեռնադրութեան պատկառելի արարողութիւնը։ Նոյն օրը, ալեզարդ Հայրապետը քարոզ չէ խօսեր, բայց յաջորդ կիրակին՝ նորապսակ եպիսկոպոսներուն կոչվէ ի պատիւ Մայր Աթոռի միաբանութեան տրուած սեղանին վրայ՝ իրեն յատուկ բարեմիտ ու կատակախառն ոճով բանախօսութիւն մը ըրեր է, իւրաքանչիւր «նորապսակին» ուղղուած սրամիտ ակնարկութիւն մը գտնելով։

«Բեզ հինուց կը ճանչնամ, Յովսէ՛փ եպիսկոպոս—ըսեր է Ռոտոսթոյի առաջնորդին—Ղալաթիոյ եկեղեցիին քարոզչութեան թուականէդ, ուր կը տեսնէի քու գործունէութիւնդ։ Եւ հիմա, թէպէտ Ռոտոսթոյի առաջնորդ ես, բայց... Եգիպտոսի հոտ կ'առնեմ վրայէդ։ Եգիպտոսը կենճոտ թեմ մըն է սակայն, դիտես։ լաւագոյն է որ մնաս ու շարունակես օգտակար ըլլալ քու արդի հովուական պաշտօնիդ մէջ։»

Յետքը Պրուսայի երիտասարդ առաջնորդին ուղղելով, Ս. Հայրապետը ըսեր է զուարթաբան շեշտով մը.—«Պրուսայի առաջնորդներէն Պատրիարքներ ընտրըուած են. այդ անցեալ պարագաները միտքդ բերելով, ապագայի համար առանկ բաղձանքներ չունենա՛ս, Արշարունի եպիսկոպոս։ Պրուսան առաջնորդական կարեւոր վիճակ մըն է, և գոհայի՛ր անոր եկեղեցական ու կրթական գործերն ու հաստատութիւնները վարել արդիւնաւոր ու յարատեւ կերպով։»

Կեսարացիներուն խելքը և ճարտարամըտութիւնը յիշելով, Ս. Հայրապետը խորհուրդ տուեր է Կեսարիոյ առաջնորդին,—միշտ կատակաբանութեան մը ձեւով,—որ չըլլայ թէ, եպիսկոպոսական աստիճանի բարձրացած ըլլալուն՝ թեկնածու ըլլայ իր թեմին դրացի բարձրագոյն աթոռներու։ Իսկ Մովսէս եպիսկոպոս Կէօմիւրճէճանին ըսեր է «Դո՛ւն քու գերեզմանդ պատրաստել տուր Պիլէճիկի մէջ, և կեանքիդ մինչեւ վերջը մի՛ շարժիր այդ թեմէն, ուր հօտ և հովիւ փոխադարձաբար գոհ էք իրարմէ։»

Մանուցուեցաւ արդէն թէ էջմիածնէն ալ չորս վարդապետներ փափագ ունին եպիսկոպոս ձեռնադրուելու, որուն համար Ս. Հայրապետին քով բարեխօսողներ գտնուեր են, բայց Ն. Ս. Օձուքիւնը, գնահատելով հանդերձ այդ թեկնածուներուն արժանիքը, կանխակաս նկատեր է անոնց ձեռնադրութիւնը։ Այդ վարդապետներն են՝ Տ. Աշոտ (անդամ Սինօդի), Տ. Գարեգին (անդամ վանական վարչութեան) Տ. Յուսիկ և Տ. Բարթուղիմէոս։

Տ. Տրդատ եպիսկոպոս Պալեան իր Պոլիս ժամանումը հեռագրած ըլլալով կեսարիա, տեղւոյն Գաւառային, Քաղաքական և կրօնական ժողովներուն և անհատներու կողմէ շնորհաւորական հեռագիրներ հասած են Ն. Գերազանցութեան որ երուսաղէմատուն կը գտնուի։

—Նիկոմիդիոյ Գաւառական Ժողովին ամբողջացմանը համար ձեռնարկուած նոր քուարկութեան մէջ դարձեալ կարգ մը դեղծումներ պատահած ըլլալով, ինչպէս հաղորդեց մեր Թղթակիցը նախընթաց օր, ընտրողական ժողովին անդամները բողոքագիր մը ուղղած են Պատրիարքարան և խնդրած են որ նոր և աղդու տնօրինութիւն մը ըլլայ կեդր. Վարչութեան կողմէ՝ քուէարկութիւնը օրինաւորապէս կատարուելու համար։

—Պարտիզակէն կը հաղորդեն մեզ տեղւոյն բարձրագոյն վարժարանի տարեկան հանդէսին նկարագրութիւնը։ «Այս երեքշաբթի, կէս օրէն վերջը, գողտրիկ հանդէսով մը՝ բարձրագոյն վարժարանը կը փակէր իր 1898-99 տարեշրջանը։ կիրակի օրը, ընթացաւարտներու քարոզը կու տար Տր. Զէմկըրա, խրատելով նորընծայ ընթացաւարտները պատրաստ գտնուիլ գործնական կեանքի զանազան վիճակներուն համար։ Երկուշաբթի իրիկուն տեղի կ'ունենար սովորական հանդէսը ասենախօսական մրցումի։ Նախապատրաստական երկու կարգերէն և կրտսերագոյն եւ կրտսեր կարգերէն երեքական ներկայացուցիչներ մրցումին մասնակցեցան ընտիր հատուածներու խնամոտ արտասանութեամբ։

Սրբեքշաբթի օրը տեղի կ'ունենար ընթացաւարտ կարգին հանդէսը, որ բաւական թուով բարեկամներ բերած էր Իզմիտէն և Օլանդէն։ Նշանակելի պարագայ մը ինքնին, կրթական հանդէսներու առիթներով ցոյց տրուած ընդհանուր անտարբերութեան նայելով։

«Բարձրագոյն վարժարանը այս տարի կ'ունենայ վեց ընթացաւարտներ որոնք հետագայ կարգով խօսեցան՝ Պետրոս Սանտալճեան, Էտիրնէյցի (հայերէն), Գրիգոր Պէյլեան, Կ. Պոլսեցի (անգլերէն), Զարեհ Թահմազեան, Տիվրիկցի (հայերէն) Ղազարոս Նահապետեան, Պարտիզակցի (հայերէն), Գալուստ Կիւլսէկեան, Կեսարացի (թուրքերէն), Բենիամին Յովսկիմեան, Ատարազարցի (հայերէն)։

«Ընթացաւարտներու ճառերէն վերջը, Վարժարանին տնօրէն Տոքթ. Զէմքրա ոտքի ելլելով տուաւ իր վերջին խրատները և ներկայ տարեշրջանի վեց ընթացաւարտներու վարքն ու բարքը գովելէ վերջ՝ իւրաքանչիւրին յանձնեց վկայականը։ Յետոյ, նախորդ իրիկունը ատենախօսական մրցումի մէջ յաջողագոյններուն և նմանապէս ներկայ ամբողջ տարեշրջանին ուսանողութեան մէջ բարձրագոյն թիւերը ստացողներուն մրցանակները բաշխուեցան։ Ատենախօսական մրցումի մէջ մրցանակի արժանացողներն էին, Ա. Նախապատրաստական կարգէն՝ Մկրտիչ Տէր-Յակոբեան, Բ. Նախապատրաստական կարգէն՝ Տիգրան Նէշիհիրեան, կրտսերագոյն կարգէն՝ Արամ Կէօվճեան, կրտսեր կարգէն՝ Հմայեակ Պասմաճեան և Միքայէլ Աշինեան։

«Ուսանողութեան մէջ մրցանակի արժանացած էին տասնվեց պարոններ, որոնք ջերմապէս ծափահարուեցան։ Մարմնամարզական մրցումներու մէջ առաջին հանդիսացած էր Լեւոն Տօլմաճեան։

«Ներկայ հիւրերուն կողմէ ընթացաւարտներուն ուղղուած պատշաճ խրատականներէ վերջ փակուեցաւ հանդէսը։»

—Բերայի Էսաեան վարժարանի բարձրագոյն երկու կարգի աշակերտուհիները երէկ Պոլսոյ հնութեանց կայս. թանգարանը այցելեցին, առաջնորդութեամբ իրենց տնօրէնին և քանի մը ուսուցիչներու։

—Վաղը շաբաթ, տօն «Ս. Գրիգոր Լուսաւորչի ելն ի վիրապէն» Պատրիարքարանի դիւանները գոց պիտի մնան։

—Ատաբազարէն. «Ամէն տարի կանոնաւորապէս Աւետար. Հայոց ժողովատան մէջ Հայուհեաց վարժարանի ամավերջի հանդէսը վայելելու բարեաղդութիւնը կ'ունենայ Ատաբազարցին. ժամանակութիւն մը հանդիսականներու ընտիր բազմութեան մը, որ հաճելի և օգտակար ժամանց մը կ'ըլլայ։ Նախագահելու համար Խնամակալութեան մասնաւոր հրաւիրանօք շաբաթ օրը քաղաքս ժամանեց Վեր. Տր. Պարոնը, Աւետաբերի խմբագրապետը, որ կիրակի օրը դեղեցիկ յորդորական մը ըրաւ արդէն ընթացաւարտուհիներուն՝ իրենց ընտանեկան և ընկերական դերը շեշտելով։

«Այս տարուան ընթացաւարտներն են՝ 1 Վալանթին Ա. Փէշտիմալճեան (Ատաբազար) 2 Արմենուհի Ե. Գըզլեան (Գընճլար) 3 Հայկանոյշ Խ. Մափեան (Ատաբազար) 4 Փիրէ Կ. Ճինկէօզեան (Ռոտոսթօ) 5 Սիրուհի Ս. Եաղճեան (Ատաբազար) 6 Վէրգինա Ե. Մարգարեան (Կ. Պոլիս) 7 Նայեմի Գ. Կարմիրեան, 8 Անժէլ Վ. Վէյնով և 9 Տիրուհի Ե. Թէվէքլեան (Կ. Պոլիս) 10 Վիրժին Հ. Վանլեան (Ատարազար) 11 Վիրգինիա Ե. Իսկեան և 12 Եսթեր Հ. Օսեան (Էնկիւրի)։

«Այս առթիւ կ'արժէ յիշատակել նաև Հայուհեաց վարժարանի շրջանաւարտներու սոյն օրինակելի միութիւնը՝ որով ամէն տարեշրջանի վերջ թէ՛ հին և թէ նոր բոլոր շրջանաւարտները կը հաւաքուին դպրոցը ընտանեկան երեկոյթի մը սարքելով, ուր իրենց մէջէն ամուսնացուցիչներու ներկայութենէն անշուշտ՝ վաղ իսկ իրենց կեանքի նոր ասպարէզին՝ ապագայ մայրութեան խորհրդաւորութիւնը կը ցոլանայ։ Այս տարի ալ տեղի ունեցաւ ըստ սովորութեան, այդ երեկոյթը, յունիսի 14ի երկուշաբթի իրիկունը։ Յաջողութիւն ընթացաւարտ մեր այդ քոյրերուն իրենց կեանքի նոր ասպարէզին մէջ։»

—Երէկ Ազգ. Պատրիարքարանի մէջ կատարուեցաւ նշանախօսութիւնը՝ Մայր եկեղեցւոյ Թաղ. Խորհուրդի անդամներէն Խաչիկ էֆ. Խանճեանի ընդ Օրիորդ Վերժին Հայրապետ Թուղլաճեանի, ի ներկայութեան երկու կողմանց ազգականներու և բարեկամներու։

Յառաջիկայ կիրակի օր, Յունիս 20, Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ տօնախմբութեանը առթիւ, Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը հանդիսաւոր Ս. Պատարագ պիտի մատուցանէ և հոգեւորապէս մխիթարական յարատեւ ժողովուրդը։

Եկեղեցւոյ ժամերգութիւնք պիտի սկսին առաւօտեան ժամ 11ին, և Ս. Պատարագը՝ ժամ 1ուկէսին։

Զայս ի գիտութիւն ծանուցանելով բարեպաշտ ժողովրդին,

Ի դիմաց Թաղ. Խորհրդոյ
Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ Գուզկունճուքի

Ատենադպիր Ատենապետ
Պ. Ց. ՍԷՐՎԷՐԵԱՆ Տ. ՏԷՐ-ՆԵՐՍԷՍԵԱՆ
1—2 375

ԿՈՎԿԱՍԵԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ս. Էջմիածնայ Գէորգեան ճեմարանի քննութիւնները վերջացան։ լսարանական բաժնում աւարտեցին 12 ուսանող, որոնցից առայժմ միայն մէկը ցանկութիւն է յայտնել կուսակրօնութիւն ընդունելու։ Ուսուցչական խումբը, երեւի, փոփոխութեան կ'ենթարկուի։ ուսուցիչներից մի քանիսը, որոնց հետ և Պ. Կոստանեանը, մտադիր են Բագու գնալ՝ ուրիշ գործերով զբաղուելու։

—Լսում ենք, որ Գէորգեան ճեմարանի տեսչի պաշտօնն առաջարկուած է Պ. Սեդրաք Մանդինեանին, բայց նա հրաժարուել է։ Հաւանական տեսչացու համարում են Արժ. Կարապետ և Մեսրոպ վարդապետները։ Տեսչի պաշտօնը, ինչպէս յայտնի է, վերջին տարիներս վարում էր Պ. Կարապետ Կոստանեանը։

—Թիֆլիսի Հայուհեաց Բարեգործական Ընկերութեան կար ու ձեւի դպրոցում յունիսի 8ին աւարտման վկայական ստացան հետեւեալ 8 աշակերտուհիները. Ադամեան Արուսեակ, Ադամեան Սաթենիկ, Բայեզիդեան Նունէ, Լեւոնեան Արաքսիա, Մինասեան Հայկանոյշ, Յարութիւնեան Սաթենիկ, Տէր Միրզեան Երանուհի և Տէր Թովմասեան Վարվառէ։

— Բագուում, յունիս 3ին, Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցու միաբան Դաւեմդ քահանան մի բողոքական ընտանիքի 4-5 տարեկան երեք երախայ մկրտեց մայրենի եկեղեցու օրինական ծէսերով։ Արդէն ընտանիքի հայրը, մի թուրք բողոքական, մի քանի տարի է շարունակ իր տանը ոչ ընդունում էր հայ քահանայի և ոչ էլ մկրտել տալիս իր երախաներին։ Այժմ, ինչպէս երեւում է, հայ բողոքականների շրջանում մի նոր հոսանք է սկսուել դէպի մայրենի եկեղեցու գիրկը։

ԹՂԹԱԲԵՐ

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

(Յունիս 27ի թերթերէն)

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ՆՈՐ ԴԱՀԼԻՃԻՆ ՑԱՑՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԸ.—Աւսպիկ այն յայտարարութիւնը զոր Ֆրանսայի նոր նախարարապետ Պ. Վալտէք-Ռուսօ կարդաց երկուշաբթի օրը Երեսփ. ժողովին մէջ.

«Պարոններ՝,

«Երեսփ. ժողովը իր որոշումը յայտնած ըլլալով թէ միայն այնպիսի նախարարութեան մը դէմ պիտի տայ որ կարենայ ազդու կերպով պաշտպանել հանրապետական հաստատութիւնները... (Երեսփոխան Պ. Գէռնաա կ'ըսէ. «Մատնիչներո՛ւ շահերը պաշտպանել։» Աղմուկ։ Ազգային կուսակցութեան պատգամաւորները կը ծափահարեն։) և ապահովել հանրային բարեկարգութիւնը, բացորոշ կերպով սահմանած է նոր Դահլիճին ընելիքը, որ ատկէ զատ ուրիշ փափաք մը չունի։ Նկատելով որ հարկ է անվթար պահել հանրային ստացուածքը, խորհեցանք թէ կուսակցութեանց բաժանումները պէտք էր որ անհետանային... (Նորէն աղմուկներ որոնք տասը վայրկեան կը տեւեն նմանը չտեսնուած սաստկութեամբ) և թէ մեր ձեռնարկելիք գործը բոլոր հանրապետականներուն աջակցութիւնը կը պահանջէր։ Երբ նպատակը ճշդուած է և զանազան դրութիւններէն տարբերութիւն մը չունի, համաձայնութիւնը դիւրին կ'ըլլայ։ Հակառակութիւնները տեղի կու տան՝ կատարուելիք միակ պարտականութեան մը առջեւ։ Զեր առջեւ ներկայացող նախարարութեան առաջին հոգը պիտի ըլլայ վերջ տալ այն շարժումներուն, որոնց արտաքին կողմը դիւրաւ կը հասկցուի, և որոնք կ'ուղղուին ժողովրդական քուէարկութեամբ նուիրագործուած դրութեան դէմ զոր կառավարութիւնը պիտի գիտնայ պահպանել։ Նաեւ պահպանել բոլոր պաշտօններու կիրառման մէջ հաւատարիմ աջակցութիւն մը և պատասխանատուութեանց քաջութիւնը։ (Զախակողմէն ասստկի ծափահարութիւն)։ Կառավարութիւնը արգելք պիտի չըլլայ արդարութեան կատարելագործ անկախութեամբ գործադրուելուն։ (Ծափահարութիւններ ձախակողմէն։ Պ. Լագի կը պոռայ. «չարաճճի՛»)։ Նախարարութիւնը որոշած է յարգել տալ բոլոր վճիռները։ Զուզեր խորը դնել անոնց մէջ որոնք մարդերը դատելու ահեղ պաշտօնը ունին և, եթէ երկրին բարձանքը ամէն բանէ առաջ նկատողութեան առնուի, իր որոշումները լուութեան և յարգանքի մէջ պիտի տայ։ Ազգի մը պահպանման ու արժանապատուութեան հետ սերտ առնչութիւն ունեցող շահերուն մէջ առաջին տեղը պիտի տանք բանակին զոր երրորդ Հանրապետութիւնը վերահաստատած է զօրաւոր ու ընդարձակ հիմերու վրայ և որ նոյն իսկ Ֆրանսայի ապահովութիւնը ու պարծանքն է։ Բանակին ամենէն նշանաւոր պետերուն և ամենէն վստահելի առաջնորդներուն հետ կը խորհինք թէ անոր առանձնայատուկ մեծութեան հիմնական ու առաջին երաշխաւորութիւնն է կարգապահութեան անքակտելի սէրը։ Որոշած ենք զայն միեւնոյն կորովով պաշտպանել իրեն դէմ ըլլալիք յարձակումներուն և այն թելադրութիւններուն դէմ որոնք ամէնէն անիրաւ նախատինքներն են։ Ամէն բանէ առաջ կը մաղթենք որ միտքերը հանդարտին, ինչպէս մեզ հետ կը մաղթեն ամէն անոնք որ Ֆրանսայի բարոյական միութիւնը պայման մը կը նկատեն անոր տրուած քաղաքակրթիչ դերին։ (Հեղնական ծիծաղներ։) Միտքերու հանդարտութիւնը չուտով պիտի գոյանայ եթէ իւրաքանչիւր ոք արդարութիւնը ինք գործադրելու և վճիռներ պատրաստելու կամ տալու գործէն հրաժարելով, խոնարհի օրէնքին առնի։ Մեզի յանձնուած գործը ի գլուխ հանելու և անոր անհրաժեշտ ընծայած միջոցները որոշելու համար՝ պէտք ունինք Խորհրդարանին աջակցութեանը և կատարեալ վստահութեանը։ Խորհրդարանը մեզի մեր գործերէն պիտի դատէ և ոչ թէ խոստումներէ։ Ամէնէն ընդարձակ իրաւասութիւն է այս զոր կ'ուզենք և մեր պատասխանատուութիւնն է զոր յանձն կ'առնենք մեր առջեւ։ Կը խնդրենք դադրեցնել գրգռիչ վիճաբանութիւնները որոնք կը մեռանին երկրին շահերուն։ Կը խնդրենք շուտով քուէարկել՝ հանրային գործերու կանոնաւոր ընթացքին անհրաժեշտ եղած օրինագիծերը։ Եթէ մեր ջանքերը ապարդիւն չմնան, Հանրապետութիւնը պիտի վերակսի տնտեսական ու ընկերական յառաջդիմութեան գործը, և մենք պիտի հաւատանք թէ մեր պարտքը կատարած ենք, եթէ նորէն ճամբայ բանանք ամէն տարբերը միացնող քաղաքականութեան մը՝ դուրս ձգելով ամէն ինչ որ բաժնած է հանրապետականները։»

Նախարարութեան այս յայտարարութիւնը երեսփ. ժողովին մեծ մասին կողմէ վերապահութեամբ և ակներեւ ցըրտութեամբ մը ընդունուեցաւ։ Զախակողմը ծափահարեց Պ. Վալտէք Ռուսոյի յայտարարութիւնները։

ՍԻՊԵՐԻՈՅ ՏԱՐԱԳՐՈՒՄՆԵՐԸ.—Ռուսիոյ դատական նախարարը անցեալ շաբաթ օր նախագահեց առաջին նիստին այն յանձնաժողովին որ Զարին հրամանով կազմուած է խորհրդակցելու համար թէ ի՛նչ միջոցներ ձեռք առնելու է յանցաւորները Սիպերիա տարագրելու դրութիւնը ջնջելու համար։ Յանձնաժողովը թէ՛ օտարականները և թէ Ռուսերը կը հրաւիրէ իրենց կարծիքը յայտնել սա խնդիրներուն վրայ.

«Տարագրումին տեղ անոր հաւասարող ուրիշ պատիժ մը սահմանել։ Տարագրման համար գիւղային հմայքներու իրաւասութիւնները ջնջել կամ սահմանափակել։ Տաժանակիր աշխատութեան դրութիւնը այնպէս մը վերակազմել որ պարտաւորիչ գաղթումի մը ձեւը առնէ։ Հիմա Սիպերիա գտնուող թիապարտներուն վիճակը բարւոքել։ կարտոներուն համար ապաստանարաններ հաստատել և պարտաւորիչ աշխատութիւններ կազմակերպել։»

Ո՛վ որ այս մասին մանաւանդ [illegible] մը ընել կ'ուզէ, պէտք է դիմ[illegible] պուրկի բանտերու վերատեսչին։

ԻՏԱԼԻԱ ԵՒ ԶԻՆ.—Իդալիա [illegible] կ'իմանայ թէ Զինու կառավարութիւնը [illegible] տրամադիր չէ նպաստաւոր ընդունելութիւն մը ընելու Բէքինի իտալական դեսպանին։ Կ'ըսուի թէ Զինու արտաքին գործոց Խորհուրդը լաւ ընդունելութիւն մը պիտի չընէ իտալական դեսպանին։

ԶԻՆԱԿԱՆ կառավարութիւնը կ'ըսէ Սբանճսարs, որոշը է ամրոցներ շինել Բէքինի շուրջը, որովհետեւ հիմակուան եւրոպական կը նկատուին։

ՄԱՆԻԼԱՅԻՆ կը հեռագրեն Թայմզի թէ ամերիկեան գրաքննութիւնը ոչ միայն հեռագիրները կը քննէ, այլ կը սպառնայ արտաքսել այն թղթակիցները որոնք իրենց նամակները Հոնկ-Քոնկ կը ղրկեն, անկէ Եւրոպա հեռագրելու համար։

ՍՈՒԻՏՆ.—Իտալիոյ արտաքին գործոց նախարարութիւնը Հաւէշաստանի իտալական գաղթավայրին կառավարչէն հեռագիր մը ստացեր է թէ անգլեւեգիպտացիներու բնիկ զինուորները գերի բռներ են Սուտանի ցեղապետը։

ՏՐԻՏՆԻՈՅԻ ՎԵՐԱԴԱՏՈՒՄԸ տեղի պիտի ունենայ յուլիս 12|24ին։

ՄԼՔՍԻԲԻՍՅԻ մէջ Թարիզ քաղաքը բոլորովին կործաներ է Ռիօ-Կրանտէ գետին յորդելովը։ Բնակիչներէն ոմանք խեղդուեր են, բայց մեծ մասը կրցեր է ազատիլ։

Հեռագիր

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ԲԱՐԻԶ, 29 Յունիս.— Կը ծանուցանեն թէ Բա տը Քալէի երեսփոխան Պ. Ժօնաս, նախկին նախարար հանրային կրթութեան, Ալժէռիի կուսակալ պիտի ըլլայ Պ. Լաֆէռիէռի տեղ, որ պաշտօնէն կը քաշուի առողջական պատճառներով։

ՄՕՆՍՕ-ԼԷ-ՄԻՆ.— Հանքի բանուորները ամբողջովին աշխատելու սկսան։ Մինչեւիսկ չպատահեցաւ։

ԲԷՇԹԱ.—Աւստրօհունգարական Պանգայի մենաշնորհի պայմանաժամին նորոգուելուն վրայ վիճաբանութիւնները երկուշաբթի օրը պիտի սկսին Հունգարիոյ խորհրդարանին մէջ։ Այս վիճաբանութենէն ետքը, խորհրդարանին նիստերը պիտի յետաձգուին։

ՊԵԼԿՐԱՏ.— Ռուսիոյ զինուորական կցորդ Պ. Թասլի տեղ՝որ ետ կանչուեցաւ, ուրիշ զինուորական կցորդ մը չպիտի ղրկուի, որչափ ատեն որ Միլան թագաւորը գործի խառնուի։

ԶԷԹԻՆԵԼ.—Զրոյց կը չրլի թէ Տանիլօ իշխանին ամուսնութիւնը պիտի յետաձգուի, իշխանին առողջական վիճակին պատճառաւ։

ՊՐԻՍԷԼ.— Ընտրական օրինագիծը կը շարունակէ բուռն յուզում յարուցանել։ Խռովութիւններ ծագեցան փողոցներուն մէջ. ոստիկանութիւնն ու զինուորները պարտաւորուեցան միջամտելու. բազմաթիւ վիրաւորներ կան։ Երեսփ. ժողովին մէջ վիճաբանութիւնները չկրցան առաջ տարուիլ՝ ձախակողմին խափանարար ընթացքին պատճառաւ։ Թագաւորը հեռագրեց Պ. Պէռնարթի՝ որ հիմա իրրեւ Պէլժ պատուիրակ Լա Հէ կը գտնուի, որպէս զի անմիջապէս Պրիւսէլ գայ։

ԱԶԳ

Անցաւոլուի երկաթուղւոյ Ընկերութեան

Մեր ընդհանուր պաշտօնութեան թիւը ամբողջացած ըլլալով, և բաշխմամբ ընտրելիներ արձանագրուած ըլլալով այն պատահականութեան համար որ բաց պաշտօն գտնուի, այլեւս նոր խնդրանք չպիտի ընդունուի ցնոր տնօրինութիւն։
1—2 Տնօրէնութիւն

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՄԱԿԱՐԱՆ,

ՓԱԿՈՒՄ

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Օ. Ո.	25	11
Ամէնէն բարձր գին	»	25	12
Ամէնէն վար գին	»	25	10
Բումէլիի երկաթ. գոց.	Ֆր.	127	50
Ամէնէն բարձր գին	»	127	75
Ամէնէն վար գին	»	127	37

ԲԱՑՈՒՄ 18 Յունիս

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Ֆ. Դ.	25	09 1/2
Բումէլիի երկաթուղի	Ֆր.	127	37
Ցամանիէ		418	—
Ս'որ		302	—
Ոգիոր Պանքա		13	—
Բուէտի ժէնէրալ ՕՔՔմ.		2	30
Երկրագործական Պանքա		7	—
Մօս. Ա. Նանժ է Վայէօ	Ա. Ո.	3	02
Օսմ. Ազատ. Էնկ.		4	37
Թրամուէյ բաժնեթ.		640	—
» ժուլիանս		210	—
» պարտատ.	Ֆր.	491	—
Տէրթոսի ջուրի ընկ.	»	314	—
Քարափ Ղ. Գոլտ	»	487	—

ԴՐԱՄԱՆԵՐՈՒՆ ԸՆԹԱՑՔԸ

20 Ֆրանքնոց	Ղրշ.	87	23
Անգլիական ոսկի	»	110	01
Թոլ էմպէրիալ	»	90	15
Քրիմիոց	»	51	04
Մէճիտիէ արծաթ	»	108	01
Մէճայիք	»	97	—
Բուպլի Գրիվաղրամ	Օ. Ո.	8	59

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՄԱԿԱՐԱՆՆԵՐ

ԼՈՆՏՈՆ, 29 Յունիս

Օսմ. Քոնս. Սեռի Ե.	Ա. Ո.	—	—
» » » Բ.	»	46	25
» » » Դ.	»	26	63
Դ.) բաց.	»	22	62
Դ.) գոց.	»	22	68
Փոխառութիւն Գասապա	»	95	—
Օսմ. 3 1/2 %	»	79	—
Օսմ. Կայս. Պանքա	»	12	75
Այտրնի երկաթուղի	»	11	25
Եգիպտական Միացեալ	»	105	25
Անգլ. Քոնսոլիտէ		107	56
Հելլենական 5 %	»	44	—
Մոնթոլ հելլենական 4 %	»	51	—
Ռանդ » 4 %	»	36	—
Գուլկ. փոխառ. 6 % 1888	»	96	—
» Նոր » 6 % 1892	»	93	
Քոնսոլ. Բարիզի վրայ	»	25	42½
Դրամագեղ	»	3	—

ԲԱՐԻԶ, 29 Յունիս

Օսմ. Քոնս. Սեռի Դ.) բաց.	Ղրշ	22	90
) գոց.	»	22	90
» » » Բ.	»	17	15
» » » Դ.	»	16	55
Օսմանիէ	»	418	—
Բումէլիի երկաթուղի	Ֆր.	128	—
Օսմ. Ռէժի	»	302	-
Օսմ. Կայս Պանքա	»	565	—
Ֆրանս Ռանթ 3 %	»	100	85
Բուէտի Լիոնէ	»	951	—
Պանք տը Բարի	»	—	—
Մուէզի բաժնեթուղթ	»		
Իտալական Ռանթ	»	95	35
Սպանիական արտաքին	»	62	35
Զէք Լոնտոնի վրայ	»	25	195
Դրամագեղ	»	03	—

ՊԵՐԼԻՆ, 29 Յունիս

Օսմ փոխառութիւն 1888 մարք		112	75
Բումէլիի երկաթուղի	»	129	50
Անատ. երկթ. պարտատոմսեր	»	97	20
Գոլ. Լոնտոնի վրայ 3 ամս.	»	20	310

ՕԳՈՅԻ ՄՕՏԻՒ ՀԿԱՆ ՕԳՈՒՍՏ 1888
Երկուշաբթի, Կ. Պոլիս, 13 գեկտ.

Գարոնայք Ս'գող եւ Գոնուն,

Կը ցաւիմ որ պաշտօնական դիրքովս կարող չեմ փորձիր ընել, այլ համաձայն ուրիշներուն փորձերուն եւ այն թշչաց որոց պաշտօն յանձնեցի փորձել զայն մեր հիւանդանոցաց մէջ, կը այտարարեմ որ մեր Մ'որիս ծկան իւղն իր այս վիճակին մէջ գիւրաւ խմուելով եւ մարսուելով, կը համապատասխանէ այն յատկութեանց զորս անհրաժեշտ գիտնի՛ինն ի վաղուց անտի ուսեալ է, մասնաւորապէս այդ յաջող պատասխանեան մէջ։ ՏՐ. Ս. Ե. ՄԱՎՐՈՅԵՆ ՓՇՇԱ
Բժիշկ Վեհ. Ոստիանի

ԻԼԱՆ

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻՑ

Շիրքէթի Խայրիէ հիսուէլիրինէն պաղալարը՝ իւշ եւեզ պէշ սէնէկի ֆայիզ վէ թէմիթթուանը ասկապը թարափընան հէնուզ թալէպ վէ պոզ օլունմամը, վէ հալաղա քի Շիրքէթի մեզքիւրէ նիզամիէի Տախիլիսինին էլլի սէքիզինճի մատէսինին ֆիրքայի սախիբէսինտէ «Միսարնտան թիթպարէն օն սէնէ գարֆընտա թալէպ օլունմայան ֆայիզ վէ թէմէթթիւ, պիր միւտտէթ թախիր իլէ իլան օլունուր, վէ օ միւտտէթտէ տախի թալէպ օլունմատը հալտէ՝ Շիրքէթէ մալ խալիկ» տէյու մուսարրահ պուլունմը զէր օլարընընտան, թալէպ օլունմայան հիսէլէրին ֆայիզ վէ թէմէթթուանընին իքի այ միւտտէթ զարֆընտա, ախզ օլունմասընը սուրէթտէ, հիւքմի նիզամա թէվիքէէն Շիրքէթէ մալ խալէճէկինին, ալաքատարընան մալիւմի օլմաք իւզրէ իլանընա խպթիտար զրընընը։

5 Հազիրան 1315 1—12

ԻԼԱՆ

ԹԱՂԻՆԷԻ ԽԱՍԹԱՍԻ ՇԱՀԱՆԷ

Խաղինէի Խասաի Շահանէճէ մի-պահա օլունճաղ իքի իւզ գըրդ պէն գը)ի չարիին միւնագատասընա պաղ-լանրլտրդընտան վէ հազիրանընն օն տօգուզունճը ճուսա իրթէսի կիւնիւ գարար գաթիսի վիրիէճէկինտէն թալիպ օլանլարընն Խաղինէի միւշարէ-լէյհանա կէլմէյէրի իլան օլունուր։

Ցի 14 հազիրան սէնէ 315
3—3

ՊԱՅՊԼ ՀԱՌՍԻ ՎԵՐՋԻՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Հոգեւոր երգեր Հանդերձ եղանակով, Հայատառ Թուրքերէն։ 214 էջ։ Կը պարունակէ իր 270 եղանակներ և 313 հոգեւոր երգեր։ Գործը բոլորովին նոր չէ, այլ հին երգարանի մը նոր հրատարակութիւնը՝ վերաքննուած և բարեփոխուած, նաեւ ճոխացուած իր 62 նոր երգերու և 70 նոր եղանակներով յաւելմամբ։ Մասնաւորապէս յանձնարարելի է Թրքախօս Հայոց, նաեւ այն ամէնուն որոնք Թուրքերէն կը կարդան և համ կ'առնեն Թուրքերէն հոգեւոր երգերէ։ Բոլոր երգերը յօրինուած են Աւետ. սկզբունքներու և վարդապետութիւններու համաձայն և կրնան հոգեւորապէս օգտակար ըլլալ Հայ ժողովուրդին ամէն դասակարգերուն անխտիր։ Գին 10 դահեկան։

Նոյն գիրքը առանց եղանակի և մանրագիր, գրպանի համար, էջ 344, գին 5 դահեկան։

Նոյնին խոշորագիրը դարձեալ առանց եղանակի, մանրոյ տակ, ի մտոյ վաճառելի, գին 6 դահեկան։

Կը ծախուի Պայպլ-Հառսի գրատան մէջ Ցինճանճրար Եօղուշու։ 173

EMULSION SCOTT

ՍԿՕԹԻ ՕՇԱՐԱԿԸ

Գործարանին Նշանը

այնարհի մէջ լաւագոյն դեղն է

ԵՐԱԽԱՆԵՐՈՒ ԵՒ ՏՂԱՅՈՑ

ամէն տեսակ հիւանդութեանց համար։

Սմենէն ախորժահամ ձկան իւղն է «իբոֆոսֆիթ տը չօ է տը սուտ» ի հետ խառնուած։ Տղայք հանոյքով կ'ուզեն ճաշակել զայն։ Բնաւ ուրիշ դեղ մը ասոր չափ ազդեցիկ չէ, բուժելու համար

ՀԻՒԾԱԽՏԸ, ԽՈՑԼԸ (աղրաձա),
ԱՆԱՐԻՒՆՈՒԹԻՒՆԸ, ԾԻԼԸՐՈՒՄԸ,
ՄԱՆԿԱՆՑ ՈՍԿՐԱԹԵՔՈՒԹԻՒՆԸ,
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՎԱՏՈՒՃՈՒԹԻՒՆԸ,
ԹՈՔԻ ՏԿԱՐՈՒԹԻՒՆԸ, ՀՆԴԸ,
ՀԱԲԲՈՒԽԸ, ՆԻՀԱՐՈՒԹԻՒՆԸ,
և ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ՏԿԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Կը ծախուի բոլոր դեղագործներուն և դեղավաճառներուն քով։

Գործարանէն Նշանը

Գործարանաց ի Ն. Գոլիս. ՀԱՄՄԷՐ ԵՒ ՀԱՒԻԼ

ՀԱՄՊՈՒՐԿ ԵՒ ՄԻԼԻՆԻԽ

ՄԻԱՑԵԱԼ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆԷ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Դրամագլուխ	Ֆր. 27 000 000
Պահեստի դրամ	» 52 002 500
Տարեկան հասոյթ	» 70 339 912

Ընկերութիւնս ՓԱՓԱԴՈՐՋ ԾՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ կ'ապահովագրեն մթերանոցներ և բնակութիւններ և ասոնց մէջ գտնուած վաճառքներ և կարասիներ խիստ չափաւոր սակագինով։ 572

Լիազօր ներկայացուցիչ Կ. Պոլսոյ

ԳԱԼԻՏԷԻԿ ԱՍՏՕՒԱՆԾԱՏՈՒՐ, Պոլիս, Պահչէ—Գաբու, Անանիտիս խան. 20 21 22

COMP RUSSE

NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՇԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթուան երթեւեկութիւնք

Գշ. 15 27 Օտէսա ժամը 4ին յետ միջօրէի։
Դշ. 16 28 Իզմիր, Բիրէ, Աղեքսանդրիա ժամը 10ին միջօրէէն առաջ (հաղորդակցելով Աղեքսանդրիա, Բորտ-Սաիտ, Եաֆա, Գէրուզ եւ Գիրոս)։
Եշ. 17 29 Օտէսա ժամը 10ին միջօրէէն առաջ։
Եշ. 17։9 Ինէպոլու, Սինոպ, Սամսոն, Օռաստ, Կիրասոն, Տրապիզոն, Ռիզէ եւ Բաթում ժամը 1ին յետ միջօրէի։
Ուր. 18 30 Օտէսա ժամը 4ին յետ միջօրէի։ 561

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1852

Տ՞Ռ Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ–ԱՍԱՄՆԱԲՈՑԺՔ

396 ՄԵՆ ՓՈՂՈՑ ԲԵՐԱ 396

(Դէմն Լուսաւորչի Հոյլ յուրէ, Հին Զարմանդ դիմ)

կատարելագործեալ գործիքներու միջոցաւ ամենատաստիկ ցաւած ակառներն ալ անցանկ կը լեցնեն։ Յատկապէս և Բոլորեալ Ֆրոգրանդա պայմանաւ։

Նորագիւտ եղանակաւորը, ճաշակաւոր, և գիմացկուն արհեստական ակառներ կը պատրաստեն, յար և նման բնականի, գնով ինտերնետի ըստ դպրոցի, Ճարտարի, և այլ պրոֆեսորների էրայիրաւորեալ։

Բերանի հիւանդութիւնը կատարելապէս կը բուժուին ինչպէս նաեւ թքամրնացուցիչ գեղարու և ամենակատարելագործեալ ատամներու միջոցաւ, առանց ցաւի առաջնահանութիւն։

Ք. Գ. Ջմեռները կիրակի օրերն ալ, (Փետ. 11-ը ոյ) ինչպէս նաեւ ամէն օր. (Փետ. 11-ը դնեմ) հիւանդ կընդունին Բերայի գործատեղին։

Դատարկուցեալ կրնան գալ իւրեանց բնակարանն, Թիւ 1 Թրլոմիի կոյտ։

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍՈՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒԻՆ

Ընդդէմ Հալէ, Ֆ. Գալաց և Օպիսայի

Անուանք	Թօնս	Անուանք	Թօնս	Անուանք	Թօնս	Անուանք	Թօնս	Անուանք	Թօնս
Այպանս	1069	Գոմմ	1497	Գոզզ	1011	Մայմմ	724	Բոզարիս	183
ԱյէրՔս	3607	Գոնկս	2906	Ցրօանս	1695	Մարէնկս	2278	ԼաբՖս	1118
Անճէլս	1541	Գօրսս	895	Հիրս	775	Մարգէլլս	3709	Ծիբիս	1735
Բրիսոյզս	2377	Ֆիսս	4811	Հիտակս	1581	Միրքսաս	3557	Միլվիս	1193
Գասանս	1822	Ֆօմիսս	937	Հինտու	3720	Միլս	1037	Սէրս	1200
Գօրսոմիսս	1264	Տուրս	2853	Հօրաչիս	3600	Մօնդէսէլլս	1735	Քասսս	1328
Գոնսվս	1076	Ֆրաբս	1713	Հուսպէր	596	Մուրիլլս	2419	Ֆ. Ուիլսն	1848
Գրիւսս	841	Ֆրմամս	504	Իսակս	2354	Նէրս	1033	Ֆօրբս	3827
Գէֆֆալս	4451	Իպոս	2464	Իտանս	5540	Շոիս	190	Քոլէսս	1470
Գէյրս	1671	Կլասգասս	1520	Հիւս	1060	Պնիսարս	4038	Քարքիսս	487
Դալիրսս	1937	Իրցարս	1481	Գիլս	1053	Գրլանսս	1535	Ուրբանս	2[illegible]
Դամէս	1244	Ֆիրս	954	Գոլբիս	2307	Թարէրս	1637	Վասսս	1214
Դազս	1094	Ֆիկլասս	1828	Գովնս	1700	Բոլս	540	Էրս	1298
Զիրակս	2729	Գլամինգս	849	Լէս	1063	Բիսլէս	2228	ԳոլՖուրիս	2[illegible]
Միսէրս	1834	Գրանդիսս	4552	Լէբանոս	2272	Գրիս	1033	Բէլս	1880
Գլիս	2697	Գարիէս	3090	Միվրնս	1843	Բոլս	1613	Զէրս	1900
Գօլզասս	4233	Գրիսոնս	1248	Լարէնցս	3191	Բոսէս	1789		

Թուղթս շրջենաւոր, նաւասիա Ճօնս, ընդհանուր վաճառքով Հրլէն հոս հասած։

Դիմել առ գրաւոր Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆԴ ՐԻՏՍՕ

Թիւ. 17[illegible] 18 Գիւղիւք Միւլէք Խան, Գալատիա

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ 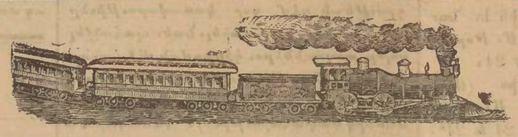 ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Երթեւեկութիւն կառախումբերու 1899 Ապրիլ 10 (Ն.Տ.) շաբաթէն սկսեալ

ՀԱՅՏԱՐ ԲԱՇԱ ԷՍԿԻ–ՇԷՀԻՐ ԳԻԾ

ԵՐԹ

ԿԱՅԱՐԱՆ	Թ. 4 Ճամբ. Առտ.	Թ. 34 Խառն Առտ.	Թ. 6 Ճամբ. Ուռտ.	Թ. 8 Ճամբ. Ուռտ.	Թ. 10 Ճամբ. Ա տ.	Թ. 12 Ճամբ Առտ.	Թ. 14 Ճամբ. Առտ.	Թ. 16 Ճամբ. Իրիկ	Թ. 36 Խառն Իրիկ.	Թ. 18 Ճամբ. Իրիկ.	Թ. 20 Ճամբ. Իրիկ.	Թ. 22 Ճամբ. Իրիկ.
	ԿԱՌԱԽՈՒՄԲ											
	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.
Բարաքէօյ Կամուրջ ԺԿն.	10 40	11 —	1 10	2 15	3 25	4 10	5 5	6 35	7 35	9 25	10 30	11 35
» ԺՄ.	11 5	11 25	1 35	2 40	3 50	4 35	5 30	7 —	8 —	9 50	10 55	12 —
Հայատար Փաշա ԺԿն.	11 12	11 45	1 45	2 48	4 1	4 45	5 40	7 11	8 17	9 57	11 5	12 8
Գրզրլ Թօբրաք »	11 19	— —	1 52	2 55	4 8	4 52	5 47	7 18	8 26	10 4	11 12	12 15
Ֆէնէր Եօլու »	11 24	— —	1 56	3 1	4 12	4 56	5 51	7 22	8 30	10 8	11 16	12 19
Կէօղ Թէփէ »	11 29	— —	2 1	3 6	4 17	5 1	5 56	7 27	8 35	— —	11 21	12 24
Էրէնքէօյ »	11 36	12 2	2 5	3 9	4 23	5 4	6 1	7 33	8 41	10 14	11 28	12 29
Պօսթանճը »	11 45	12 12	2 13		4 31		6 10	7 42	8 50	10 21	11 38	12 38
Մալթէփէ »	11 56	12 25	2 25		4 41		6 20	7 52	9 4	10 31	11 48	12 48
Գարթալ »	12 7	12 42	2 36		4 52		6 31	8 3	9 20	10 42	12 —	12 59
Բէնտիք ԺԿն.	12 15	12 52	2 44		5 —		6 39	8 11	9 30	10 50	12 8	1 7
» ԺՄ.		1 —							9 38			
Թուզլա »		1 26							10 5			
Կէյպզէ »		1 49							10 34			
Տիլ Իսքէլէսի »		2 13							11 —			
Թավշանճիլ »		2 24							11 13			
Հէրեքէ »		2 48							11 34			
Եարըմճա »		3 4							12 —			
Թիւթիւն Զիֆթլիք »		3 18							12 17			
Տէրինճէ »		3 29							12 30			
Իզմիտ ԺՄ.		3 43							12 48			
» ԺԿն.		4 5										
Պէյիւք Տէրպէնտ »		4 42										
Սապանճա »		5 14										
Ատա Բազար »		5 41										
Կէյվէ »		6 28										
Աք Հիսար »		6 51										
Մէքէճէ »		7 29										
Լէֆքէ »		7 59										
Վէզիր Խան »		8 37										
Պիլէճիք ԺՄ.		9 20										
» ԺԿն.		9 35										
Բարաքէօյ »		10 45										
Պօղիւք »		11 29										
Ինէ Էօնիւ »		12 22										
Զուբուր Հիսար »		12 54										
Իսկի Շէհր ԺՄ.		1 35										
		Իրիկ.										

ԴԱՐՁ

ԿԱՅԱՐԱՆ	Թ. 1 Ճամբ. Առտ.	Թ. 3 Ճամբ. Առտ.	Թ. 5 Ճամբ. Առտ.	Թ. 31 Խառն Առտ.	Թ. 7 Ճամբ. Առտ.	Թ. 9 ա ր. Առտ.	Թ. 11 Ճ մր. Առտ.	Թ. 18 Ճամբ. Առտ.	Թ. 15 Ճամբ. Իրիկ.	Թ. 17 Ճամբ Իրիկ.	Թ. 33 Խառն Առտ,	Թ. 19 Ճամբ. Իրիկ.
	ԿԱՌԱԽՈՒՄԲ											
	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.
Իսկի Շէհր ԺԿն.											9 45	
Զուբուր Հիսար »											10 24	
Ինէ Էօնիւ »											10 57	
Պօղիւք »											11 34	
Բարաքէօյ »											12 10	
» ԺՄ.											1 —	
Պիլէճիք ԺԿն.											1 14	
Վէզիր Խան »											1 51	
Լէֆքէ »											2 29	
Մէքէճէ »											3 3	
Աք Հիսար »											3 32	
Կէյվէ »											3 58	
Ատա Բազար »											4 54	
Սապանճա »											5 12	
Պէյիւք Տէրպէնտ »											5 42	
Իզմիտ ԺՄ.											6 18	
» ԺԿն.				10 45							6 40	
Տէրինճէ »				11 3							6 56	
Թիւթիւն Զիֆթլիք »				11 11							7 5	
Եարըմճա »				11 32							7 20	
Հէրեքէ »				12 5							7 47	
Թավշանճիլ »				12 17							7 59	
Տիլ Իսկելէսի »				12 29							8 9	
Կէյպզէ »				1 4							8 42	
Թուզլա »				1 24							9 2	
Բէնտիք ԺՄ				1 50							9 24	
» ԺԿն	10 35	11 37	12 33	1 58		3 45		5 38	7 12	8 44	9 34	11 8
Գարթալ »	10 44	11 46	12 44	2 10		3 54		5 47	7 21	8 53	9 47	11 17
Մալթէփէ »	10 56	11 58	12 55	2 27		4 5		5 58	7 32	9 6	10 5	11 28
Պօսթանճը »	11 5	12 10	1 6	2 41		4 15		6 9	7 43	9 16	10 20	11 39
Էրէնքէօյ »	11 13	12 18	1 18	2 52	3 27	4 25	5 14	6 19	7 52	9 26	10 32	11 47
Կէօղթէփէ »	11 17	12 22	1 22	2 56	3 31	4 29	5 18	6 23	7 56	9 30	— —	11 51
Ֆէնէր Եօլու »	11 23	12 27	1 27	3 2	3 36	4 34	5 23	6 28	8 1	9 35	10 41	11 56
Գրզրլ Թօփրաք »	11 27	12 31	1 31	3 6	3 40	4 38	5 27	6 32	8 5	9 39	— —	12 —
Հայատար Փաշա ԺՄ	11 33	12 37	1 37	3 13	3 46	4 14	5 33	6 38	8 11	9 45	10 50	12 6
» ԺԿն.	11 40	12 45	1 45	3 25	3 55	4 50	5 40	6 45	8 20	9 55	11 5	12 12
Բարաքէօյ Կամուրջ ԺՄ.	12 5	1 10	2 10	3 50	4 20	5 15	6 5	7 10	8 45	10 20	11 30	12 37
											Իրիկ.	

ՓԱՐԱՀԱՆԻՍ CUNARD

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՇԻՆ

Ամիս մը երեք անգամ կը գրանցի Լիվերպուլ և Ամերիկայ գիծ

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ումպրիա	7718	Փենսիլ	4661
Էտրուրիա	7718	Նամպիա	3574
Մէրվիա	7391	Բարբարոն	2402
Ուրանիա	7268	Աղրա	3929
Բավարիա	5587	Սուրպրոսա	3986
Ցէֆալոնիա	5547	Բրիտիշ	2[illegible]
Կալիա	4809	Բրիտանիա	1[illegible]
Սիթիա	4357	Թրինիտատ	1[illegible]
Ալէբբօ	2448	Մորավիոն	4[illegible]
Բէտար	1876	Թամբանիա	12[illegible]
Շէբուրկ	1614	Լուբանիա	12[illegible]
Նիուֆաունտլանտ	1846		

Շէրպուրգ չոգենաւը, նաւասիա Բարպինս, յուլիս 14ին (Ն. Տ.) Լիվերպուլն հոս կը հասնի ընդհանուր վաճառքով։

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Ս. ՀԻԼՏ գլխաւոր գործակատար

Thomas C. Jolly

Մէյմանէթլի խան, թիւ 6, 7, 8, Գալաթիա, Բարա Մուսթաֆա փողոց։ 571

ՅՐԵՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.

ՇՈԳԵՆԱՒԱՇԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվերպուլ և Արիւելեան գիծ։ Քանոյ լոքինոսներ

Անուանք	Թօնս	Անուանք	Թոնս
Վիրջորիան	10500	Ցալիան	3600
Ռումինան	10500	Եգիպտիան	3500
Բէսպրիան	10500	Ալրոժէն	3360
Լանքասպրիան	9000	Ալճէրիան	2600
Ֆիլատէլֆիա	9000	Արապիան	3500
Դօլմպիան	8000	Աֆրէնիան	2500
Ֆորթիան	8000	Անատալուզիան	2800
Բոսպոնիան	8000	Գլասկոն	2600
Ֆիրթինիան	8000	Էսպիան	2000
Ֆալէրնիան	3700	Մինեօ	900
Հավոնիան	3700	Ֆրոդոս	800
Ֆլամինիան	3700	Լիսպոն	800
Ֆապիան	3500		

Ապրանքի տէրերէն կը խնդրուի իրենց ապրանքն այլուր փոխադրելու կամ Ղալաթիոյ մաքսատունն հանելու համար իրենց հրահանգը զրկել շոգենաւին ժամանումէն 24 ժամ առաջ։

Աւելի տեղեկութեանց համար կ. ա. ԷՖՎԱՐ ԼԱՖՈՆԴԷ

Մէկմէ՝ Ասի փաշա խան, թիւ 1 Ղալաթիա

Արտօնատէր ԶԱՐԵՀ ԵՈՒՍՈՒՖԵԱՆ

«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ (58)

ԼՈՒԻ ՊՈՒՐԾՆԱՐ

ԲԱՐԻԶՑԻ ՍՏԱՀԱԿ ՄԸ

ԱՇԽԱՐՀԻ ՇՈՒՐՋԸ

Բ. ՄԱՍ

ՄՈՎԱՀԷՆՆԵՐԸ

Յաճախ պատերազմիկները ձիերնուն հեծած կը մեկնէին և ինք ալ անոնց հետ գտնուելու, անոնց հետ ձիավարելու, արձակ դաշտերն ի վար առաջանալու փափաքէն կը մղուէր։

Իրեն իբր գործ տուած էին հաց թրելու աշխատութիւնը և քիչ ատենուան մէջ սորված էր մանաւանդ սքանչելի տեսակէն քաչէթա պատրաստելու եղանակը։

Հնդիկները շատ խորամանկ ըլլալնուն բոլորովին տարօրինակ եղանակ մը հնարած էին իրենց գերիներուն փախուստը արգիլելու համար։

Իրենցմէ մէկը —գործին մէջ վարպետ մը անշուշտ,—բոլոր գերիներուն ներքանը ճեղքած էր սուր դանակով մը և ամէն երկու օրը մէյ մը կու գար նորոգել վէրքը՝ որպէս զի չգոցուի։

Ենթականները մեծ ցաւ մը չէին զգար անկէ ու կրնային երթեւեկել, բայց իրենց համար անկարելի էր շատ ժամանակ ոտքի վրայ մնալ, ու շատ ալ տեղ քալել։

Ցորեքէ ալ այդ վիճակն բաղդին արժանացած էր։

Առանց ատոր, տասն անգամ փախած կ'ըլլար հնդիկներու կայքերէն ուր սոսկալի կերպով կը նեղուէր՝ մանաւանդ անգործութեան դատապարտուած ըլլալուն համար։

Եւ սակայն անկարելի էր դեռ երկար ատեն դիմանալ այդ կացութեան։

Պէտք էր ազատելու միջոց մը խորհիլ։

Եւ հնարամիտ սատահակը, բաւական ժամանակ միտքը չարչարելէ ետքը դուռ այդ միջոցը, միշտ տարօրինակ։

Օր մը առաջ կով մը մեռած էր կայքին մէջ ու դիակը կը մնար երեսի վրայ։

Ցորեքէ առաւ զայն և իր դանակին օգնութեամբ մորթը հանելով, չորցնելու պատրաստակաւ հեռացաւ կայքէն։

Ամբողջ ծրագիր մը ունէր մտքին մէջ։

Կայքէն քիչ հեռու Անտեան լեռները կատարին ցցած էին 6000 մէթր բարձրութեամբ։

Այդ լեռներէն անդին էր Շիլին և Սանթիագոն Շիլիի մէջ կը գտնուէր։

Ու վստահ էր թէ տոքթէօռին ու Անարէլին պիտի հանդիպէր Սանթիագոյի մէջ։

Բայց ինչպէ՞ս անցնիլ այդ լեռներէն։

Իր վիրաւորուած ոտքերովը չպիտի կրնար շատ ատեն ոտքի վրայ մնալ։

Եթէ երբեք առողջ ըլլալու ըլլար, պիտի կրնար մէկ-երկու շաբաթէն լեռնաշղթային 6000 մէթր բարձրութեամբ ու բոլորովին ձիւնով ծածկուած կատարը հասնիլ և վար իջնել՝ ուղղակի Շիլիի ճամբան ձեռք առնելու համար։

Ձեր յուսահատած սակայն և այն օրը ուր կովին մորթը ուսին դարկած կը հեռանար հնդիկներուն կայքերէն, արդէն իսկ ընելիքը որոշած էր վերջնականապէս։

Ցորեքէ՝ կայքերէն հեռանալէն անմիջապէս ետքը դէպի Անտեան լեռնադօտին ուղղուեցաւ և հակառակ ոտքերուն ցաւին, յաջողեցաւ 1000 մէթրի մը չափ բարձրանալ։

Հոն կանգ առաւ, լերան տափարակ մէկ կողմը։

Լսած էր որ Անտեան լեռներուն վրայ ահագին թռչուններ կը բնակին, մեռնաւոր վարպետներ՝ որոնց ուներեցած ուժին վրայ ամէնն տարօրինակ պատմութիւնները լսած էր երբեմն։

Իր գերութեան ընկերներէն իմացած ըլլալով թէ մտակայ լեռները Անտեաններն են, միտքը ինկած էին լսած պատմութիւնները և ուզած էր օգտուիլ անոնցմէ, ու պիտի տեսնէք թէ ինչպէս։

Լերան հարթ կողմին վրայ կանգ առնելէն անմիջապէս ետքը, ցորեքէ քիչ մը ատեն նստաւ՝ կտոր մը հանդստանալու համար և իսկոյն դործի ձեռնարկեց։

Կովուն մորթը տարածեց գետնին վրայ՝ մուտա մասը բաց օդին ձգելով, ծակ մը բացաւ ճիշդ անոր մէջտեղէն և մորթին տակը մտնելով պահուրտեցաւ։

Բաղդը արթուն էր։

Քիչ ետքը վարազահաւերու ամբողջ երամ մը վերէն մորթը նշմարելով, անոր վրայ խոյացաւ և սկսաւ անօրինակ սոսկութեամբ կոցահարել զայն։

Ցորեքէ ատիրը չփախցուց, և մորթին վրայ բացած ծակէն ձեռքը դուրս հանելով, կամացուկ մը բռնեց վարազահաւերէն մէկուն ոտքէն։

Հսկայ թռչունը տապալեցաւ և սկսաւ անօրինակ սոսկութեամբ թեւերը թափահարել։

Միւսները փախան իսկոյն։

Սատահակը անմիջապէս քակեց մէջքին անցուցած շուանը և վրան գտնուող մորթը մէկդի նետելով, լաւ մը կաշկանդեց թռչունը և տարաւ պահեց քիչ մը անդին գտնուող ապառաժներէն ձեւացած ընդարձակ խորշի մը մէջ։

Ցետոյ նորէն առջի պէս գնաց պահուրտեցաւ մորթին տակ։

Վարազահաւերու հրամը կը ծախրէր միշտ օդին մէջ, բայց այս անգամ կը վարանէր վար իջնելու։

Քանի մը հատը վերջապէս չկրցան դիմանալ իրենց ստամքին ցանկութեանց և մորթին վրայ իջան։

Քանի մը վայրկեան ետքը ցորեքէ ուրիշ վարազահաւ մը ալ բռնած ու միևնոյն կերպով զայն կաշկանդելէ ետքը, տարած դրած էր միւսին քով։

Երկու հատը կը բաւէր իրեն։

Ալ գործ մը չունէր լերան վրայ։

Անմիջապէս սկսաւ վար իջնել լեռէն և վերջին ծայր յոդնած վիճակի մը մէջ էր որ հնդիկներուն կայքերը հասաւ։

Ոտքերը մանաւանդ սոսկալի կերպով կը ցաւէին։

Ցաւ մը՝ ոչ, ալ աւելի պիտի սաստկանար, եթէ երբեք ոտքին վէրքերը վերաբանալու կարգը այդ իրիկուրը եղած ըլլար։

Գիշերը լաւ քուն մը քաշեց, և յաջորդ առաւուն պամպուի երեք ձող փրցուց իւրաքանչիւրը ինը մէթր երկայնութեամբ և կովուն դիակէն ալ երկու մսակոյտեր կտրելով կրնին լեռը ուղղուեցաւ, և բաւական երկարաւոր վերելքէ մը ետքը հասաւ հոն՝ ուր առջի օրը երկու թռչուններն էր ձգած։

Կրնին քիչ մը հանգիստ առնելէ ետքը, ձողերէն մէկը երկու կտոր ըրաւ, քով քովի անուր մը կապեց զանոնք իրարու և կովուն մորթէն ալ պարկի պէս բան մը շինելով ուժով մը զայն հաստատեց իրարու կապուած ձողերուն։

Ցետոյ, բերած մսի կտորներն ալ միւս երկար պամպուներուն ծայրը հաստատելով, գնաց բերաւ երկու վարազահաւերը և զանոնք կաշկանդող չուանները քակելէ ետքը՝ ոտքերնուն կապեց իրարու միացուցած հաստ ձողին՝ որուն մէջտեղը հաստատուած պարկաձեւ մասին մէջ նստաւ ինքն ալ։

Վարազահաւերը ամբողջ ժամերով կաշկանդուած ըլլալնուն համար անարժէք կեցած էին, բայց յայտնի էր որ թռչելու պիտի սկսէին քիչ ետքը։

Ցորեքէ՝ գործը աւելի չուտ առաջ տանելու համար, ձեռք առաւ պամպուի երկու ձողերը՝ որոնց ծայրը կապուած մսի կտորներուն թռչուններուն կտուցին մօտ բերաւ։

Ցետոյ սկսաւ ատիճանաբար բարձրացնել ձողերը։

Վարազահաւերը միանգամ կտրին գրրգռուած, անօրինակ ուժգնութեամբ մը առաջ նետուեցան և ահագին թեւերին բացած՝ օդին մէջ բարձրացան միշտ մսի կտորներուն հասնիլ ջանալով։

(Շարունակելի)